

ศิลปวัฒนธรรม

สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๕๑ ม.๕ ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๑๐๐

โทร. ๐-๓๙๔๗๑-๐๖๔ แฟกซ์ ๐-๓๙๔๗๑-๐๖๔ www.rbru.ac.th

ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๓
วันอังคาร ที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ศูนย์วิจัยท้องถิ่น ฯ ตะวันออก ผนึกกำลัง กลุ่มงานฯ ชุมชนเข้มแข็ง มรภ.
รำไพพรรณี เติมความรู้ – ทักษะ “ท่องเที่ยวโดยชุมชน” สู่ ชุมชน

วันที่ ๓ – ๔ มีนาคม ๒๕๕๒ กลุ่มงานบริการวิชาการและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ได้ร่วมกับ ศูนย์ประสานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคตะวันออก โดยมี ผศ.ไพโรจน์ แสงจันทร์ และ ดร.ปรียพันธ์ สิทธิจินดารักษ์ พร้อมคณะ จัดเวทีเติมความรู้ และเป็นวิทยากรใน โครงการอบรมบุคลากรบริหารจัดการท่องเที่ยว และสร้างเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งจัดโดยสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดจันทบุรี ที่วัดเขาบายศรี อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี ทั้งนี้ มีผู้ให้ความสนใจจากชุมชน ๔ แห่ง ประมาณ ๓๐ คน เข้าร่วมกิจกรรม

เวทีครั้งนี้ มุ่งหวังที่จะสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด กระบวนการจัดการท่องเที่ยว การบริหารจัดการ และเป้าหมายของการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) ชวนคิด ชวนคุย ตั้งประเด็นคำถาม

ให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วม นำเสนอความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ระหว่างกัน ซึ่งพบว่า กระบวนการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างยิ่ง จากปัจจัยเกื้อหนุนด้าน พฤติกรรม ของนักท่องเที่ยว ที่เริ่มแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวแบบใหม่ เพื่อสัมผัสวิถีชีวิต และ วัฒนธรรมที่เป็น อัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น /ชุมชน รวมทั้ง นโยบายระดับประเทศและท้องถิ่น ที่ให้ความสำคัญกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนมากขึ้นและหลายชุมชนของจังหวัดจันทบุรี ก็มีความตื่นตัว ต้องการจะจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ของตนเองเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งมีบางชุมชน ได้เริ่มดำเนินการไปแล้ว แต่ประสบกับปัญหามากมาย เพราะขาดความเข้าใจที่ถูกต้อง และบาง ชุมชนกำลังจะริเริ่ม แต่ยังไม่รู้จะเริ่มได้อย่างไร เพราะไม่มีความรู้ด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน

อย่างไรก็ตาม กิจกรรม ต่างๆ ที่จัดขึ้น ช่วยให้ชาวบ้าน มองเห็นกระบวนการจัดการ ท่องเที่ยวโดยชุมชน อย่างเป็น ระบบ เป็นขั้นเป็นตอน ภายใต

แนวคิดที่ถูกต้อง อาทิ กิจกรรมค้นหาของดีในชุมชน ช่วยให้รู้ว่า ในชุมชนที่อยู่อาศัยมีศักยภาพ และต้นทุนที่ดี อะไรบ้าง และเริ่มมองเห็นคุณค่าในสิ่งที่ชุมชนมีอยู่ เพียงแต่จะต้องเรียนรู้ร่วมกันใน ชุมชนว่า จะนำต้นทุนเหล่านั้น มาจัดการอย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการท่องเที่ยว และสอดคล้องกับวิถีชีวิต ที่เป็นอยู่เดิมอย่างกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน การทบทวนบทเรียนการจัดการ จัดท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุ และแนวทางแก้ไข พร้อมทั้งวางแผนต่อยอดงาน เดิม นอกจากนี้ ได้พยายามสอดแทรกทักษะการทำวิจัยชุมชน อาทิ การสืบค้นข้อมูลชุมชน การสัมภาษณ์เชิงลึก การตั้งคำถาม/ประเด็น ฯลฯ เข้าไปด้วย เพื่อให้ชาวบ้านรู้ถึงวิธีดำเนินการ และการบริหารจัดการ ที่เกิดขึ้นจากพลังของชาวบ้านด้วยกันเอง

ช่วงท้าย ของเวที ชุมชนที่เข้าร่วม เกิดความตื่นตัว และมองเห็นแนวทาง ที่จะขยับงานจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตนเอง อีกทั้ง เกิดเป็นความร่วมมือ ทำงานร่วมกัน ระหว่างชาวบ้าน กับ ศูนย์ประสานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคตะวันออก และกลุ่มงานบริการและ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในการขับเคลื่อนงานวิจัยท้องถิ่น ประเด็นด้านการท่องเที่ยว ต่อไป

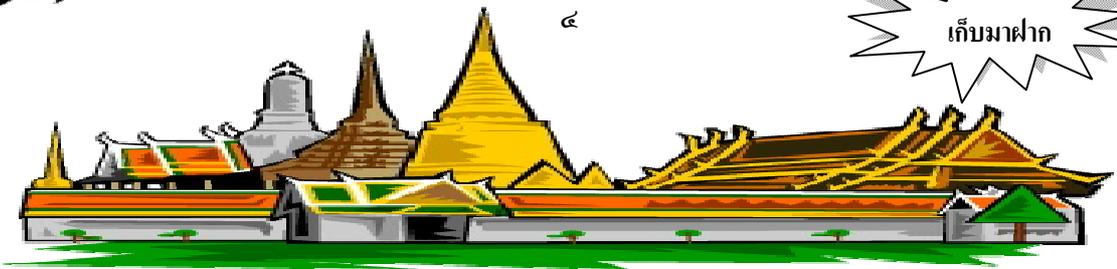
หลักสูตรอังกฤษธุรกิจ

จัดกิจกรรมจำลองเปิดบริษัททัวร์ “โครงการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืช”

เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๒ ที่ผ่านมา นักศึกษา หลักสูตรอังกฤษธุรกิจ ปี ๓ หมู่ ๑ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมจำลองเปิดบริษัททัวร์ “We R Love Eco Tour” เพื่อนำนักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชม “โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” ตามรายวิชาการวางแผนการท่องเที่ยวและการจัดการ ผู้สอนโดย อาจารย์นันทภัทร บุรขจรกุล อาจารย์พิเศษ ประจำคณะวิทยาการจัดการ ซึ่งใช้ประกอบกิจกรรมในครั้งนี้ เพื่อเป็นการฝึกประสบการณ์ในการปฏิบัติการจริง และเป็นการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์ป่าและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติให้คงสืบต่อไป

We R Love Eco Tour

โดยชาว สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วัฒนธรรมพื้นบ้านและการแสดงชาวจันทบุรี

อาโย

อาโยเป็นการละเล่นพื้นบ้านของชาวไทยเชื้อสายเขมร มีสำเนียงและเนื้อร้องเป็นภาษาเขมร เดิมทีมีการเล่นอยู่ในประเทศกัมพูชา ต่อมาติดสั้มกับทิดขุนได้ไปศึกษาวิชาการละเล่นที่ประเทศกัมพูชาแล้วนำมาเผยแพร่ที่จันทบุรี จนปัจจุบันนี้

อาโยกลายเป็นการละเล่นพื้นบ้านของชาวบ้านที่บ้านตามูลล่าง หมู่ที่ ๓ ต.ทรายขาว อ.โป่งน้ำร้อน จ.จันทบุรี ใช้เล่นในพิธีต่างๆ เพื่อความสนุกสนานหรือเล่นตามที่เจ้าภาพว่าจ้าง ก่อนจะมีการเล่นอาโยจะต้องมีการไหว้ครู เมื่อไหว้ครูเสร็จจะมีการเล่นละครซึ่งคล้ายละครนอกของไทย (เรื่องที่เล่นก็คล้ายคลึงกัน เป็นเรื่องเกี่ยวกับจักรๆ วงศ์ๆ เช่น พระทิงวงส์ ลักขณ์วงศ์ สุวรรณหงส์) ตอนจบจะมีการเล่นอาโยทุกครั้ง แต่ปัจจุบันนี้คงเหลือแต่การเล่นอาโยอย่างเดียวเท่านั้น เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเล่นอาโยมี ซอฮู้ ซอด้วง กลอง (เรียก “สกอร” ในภาษาเขมร) ฉิ่ง ฉิม โมงเซ (ลักษณะคล้ายกีตาร์) ผู้เล่นอาโยประกอบด้วยผู้ร้อง(เป็นชาย ๑ คน และ หญิง ๑ คนเป็นอย่างน้อย) และ ผู้เล่นเครื่องดนตรีซึ่งจะนั่งล้อมกลอง ผู้ร้องจะร้องโต้ตอบหรือเกี่ยวพาราตีโต้ตอบกัน(คล้ายการเล่นลำตัดของไทยภาคกลาง) โดยร้องสด เป็นภาษาเขมร ใช้วิธีด้นเพลงเอาไม่มีตำรา ทำนองที่ใช้ในการร้องมีทำนอง “พิสมัย” “สั้กวา” และ “โย” ขณะร้องจะต้องรำประกอบด้วย

ที่มา: คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ . ๒๕๔๔:๑๑๓

บรรณาธิการ : อาจารย์ปราโมทย์ สุวรรณ
กองบรรณาธิการ : ศศ.ไพโรจน์ แสงจันทร์, ศศ.ศุภวัฒน์ เอ็มโอช, อ.วารินทร์ สุภากรณ์, ศศ.ประสาน ชัญญาชาติ, อ. ศศิธร พุทธรักษ์, อ. ปริญนันท์ สิทธิจินดา
นายสมศักดิ์ นิโรจน์, นางจินดา เอี่ยมอัม, นางสาวรัชณี แก้วขาว, นายสุธี วุฒิประเสริฐ, คุณกาญจน์ กรณีย์, คุณสุเวช ภูระหงส์, คุณจิรทีป ทองเปรม, นางสาวสนิสา ตั้งตระกูล นายทียะวัฒน์ เวชการี, นางสาวเกนริน สจินต์, นางสาวพพร เกตเล็ก, นายอภิสิทธิ์ ร่วมโพธิ์